ความฉลาดทางอารมณ์ ความฉลาดทางจริยธรรมและกลยุทธ์ในการศึกษาและการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต เปรียบเทียบระหว่างชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 4 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ

EMOTIONAL QUOTIENT, MORAL QUOTIENT, AND LEARNING AND STUDY STRATEGIES INVENTORY COMPARISON BETWEEN THE FIRST YEAR AND THE FOURTH YEAR NURSING STUDENTS OF BOROMARAJONANI COLLEGE OF NURSING, BANGKOK

จินตนา ไพบูลย์ธนานนท์ ปร.ด. (Jintana Paiboontananon, Ph.D.)[1]
ศรีสุนทรา เจิมวรพิพัฒน์ วท.ม (Srisuntra Jermvarapipat, M.Sc)[2]
เพ็ญวรรณ เข้มขัน พย.ม (Penwan Kemkhan, M.N.S)[3]

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงบรรยายแบบติดตามระยะยาวครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ ความฉลาดทางจริยธรรม และกลยุทธ์ในการศึกษาและการเรียนรู้ ระหว่างนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 1 และ 4 จำนวน 96 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 4 ชุด คือ ชุดที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ชุดที่ 2 แบบวัดความฉลาดทางอารมณ์ของกรมสุขภาพจิต ที่เป็นแบบวัดมาตรฐานมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ จำนวน 52 ข้อ ชุดที่ 3 แบบวัดความฉลาดทางจริยธรรมของวิสุทธิ วนาอินทรายุธ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ จำนวน 60 ข้อ และชุดที่ 4 แบบวัดกลยุทธ์ในการศึกษาและการเรียนรู้ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ จำนวน 56 ข้อ ซึ่งได้ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ และความเที่ยงแบบวัดความสอดคล้องภายในของเครื่องมือชุดที่ 2, 3 และ 4 ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Cronbach's alpha coefficient) เท่ากับ .75, .85, .74 ตามลำดับ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบวัด วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา และ สถิติทดสอบที (paired t-test)

ผลการศึกษา พบว่า ความฉลาดทางอารมณ์และความฉลาดทางจริยธรรมและกลยุทธ์ในการศึกษาและการเรียนรู้ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 4 โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 แต่เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านสุขภาพจิตของความฉลาดทางจริยธรรมของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ 4 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 4.92$, $p < .05$) สำหรับกลยุทธ์ในการศึกษาและการเรียนรู้ พบว่ามี 2 ด้าน คือ สมาธิ ($t = 2.78$, $p < .05$) และ การตรวจสอบและประเมินตนเอง ($t = 3.62$, $p < .05$) ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 และ 4 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ: ความฉลาดทางอารมณ์, ความฉลาดทางจริยธรรม, กลยุทธ์ในการศึกษาและการเรียนรู้

[1] พยาบาลวิชาชีพ ชำนาญการพิเศษ (ด้านการสอน) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ Email: jintana.p@bcn.ac.th
[2] พยาบาลวิชาชีพ ชำนาญการพิเศษ (ด้านการสอน) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ Email: srisuntra.j@bcn.ac.th
[3] พยาบาลวิชาชีพ ชำนาญการ (ด้านการสอน) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ Email: penvan.k@bcn.ac.th

Abstract

This longitudinal descriptive study aimed to compare emotional quotient, moral quotient, and learning and study strategies inventory of the first- year nursing students and the fourth- year nursing students, Boromarajonani College of Nursing, Bangkok. The sample was 96 first- year nursing students of Boromarajonani College of Nursing Bangkok and followed until they studied in the fourth year. Questionnaire used for data collection included Demographic Data Questionnaire, Emotional Quotient Assessment Questionnaires (EQAQ), Moral Quotient Assessment Questionnaires (MQAQ), and Learning and Study Strategies Inventory Questionnaires (LSSIQ). The content validity was judged by experts and Cronbach's alpha coefficient of EQAQ, MQAQ, and LSSIQ were .85, 0.75, and 0.74, respectively. Data were analyzed by using descriptive statistics and paired t-test.

The results demonstrated that overall of emotional quotient, moral quotient, and learning and study strategies of the first- and fourth- year nursing students were not significantly different ($p > .05$). When comparing into a subscale, it found that the mental health subscale under moral quotient of the first- and fourth- year differed with statistical significance ($t = 4.92$, $p < .05$). According to the learning and study strategies, subscales of concentration and self- evaluation of the first- and fourth- year nursing students were statistically significant difference ($t = 3.62$, $p < .05$)..

Keywords : emotional quotient, moral quotient, learning and study strategies

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความฉลาดทางอารมณ์เป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งซึ่งส่งผลให้บุคคลประสบความสำเร็จทั้งด้านการเรียน การงาน ครอบครัว การดำเนินชีวิตส่วนตัว และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ความฉลาดทางอารมณ์เป็นสิ่งจำเป็นในการเรียนรู้ที่จะใช้ความสามารถทางอารมณ์อย่างเหมาะสมกล่าวคือ สามารถรับรู้ได้อย่างถูกต้องว่าผู้อื่นรู้สึกอย่างไร และสามารถจัดการกับอารมณ์ซึ่งจะเป็นการพัฒนาความสามารถในการใช้อารมณ์ที่นำไปสู่การมีความคิดริเริ่มหรือการมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (กรมสุขภาพจิต, 2550 อ้างถึงใน Salovey & Mayer) Salovey & Mayer ได้อธิบายถึงความฉลาดทางอารมณ์ว่า "เป็นรูปแบบหนึ่งของความฉลาดทางสังคมที่ประกอบด้วยความสามารถในการรู้อารมณ์และความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น สามารถแยกแยะความแตกต่างของอารมณ์ที่เกิดขึ้นและใช้ข้อมูลนี้เป็นเครื่องชี้นำในการคิดและการกระทำสิ่งต่าง ๆ" วิชาชีพพยาบาลเป็นวิชาชีพเฉพาะและปฏิบัติต่อผู้ที่ได้รับความทุกข์ทรมาน ดังนั้นผู้ที่จะเข้ามาเรียนควรมีพื้นฐานความเอื้ออาทร จริยธรรม คุณธรรมสูง เพื่อที่จะเป็นพยาบาลที่ดีในอนาคต วรัญญา แสงพิทักษ์ (2556) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณธรรม จริยธรรม ของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีคุณธรรมจริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์ รองลงมาความเสียสละ ความขยันหมั่นเพียรและการพึ่งตนเอง ตามลำดับและปัจจัยที่มีอำนาจพยากรณ์คุณธรรม จริยธรรมเมื่อสำเร็จการศึกษา ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่อาชีพมารดา การอบรมเลี้ยงดูแบบมีเหตุผล คุณธรรมจริยธรรมก่อนการศึกษา ซึ่งความฉลาดทางอารมณ์และความฉลาดทางจริยธรรมเป็นพื้นฐานสำคัญของพยาบาลวิชาชีพ

วิชาชีพพยาบาลเป็นวิชาชีพที่มีความสำคัญในการช่วยชีวิตผู้ป่วยและบรรเทาความทุกข์ทรมานจากอาการเจ็บป่วย ซึ่งพยาบาลต้องปฏิบัติทั้งด้านการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาพยาบาลและการฟื้นฟูสภาพ เพื่อสนองตอบตามความต้องการและแก้ไขปัญหาสุขภาพอนามัยแก่ผู้รับบริการในด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคมทั้งในภาวะปกติและภาวะเจ็บป่วย (สมศรี ทาทาน และอัมพร ยานะ, 2552) ซึ่งการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตมีทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติให้นักศึกษาได้เรียนรู้ ประกอบด้วย 1) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป 2) หมวดวิชาเฉพาะได้แก่ กลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพและกลุ่มวิชาชีพ และ3) หมวดวิชาเลือกเสรี (สถาบันพระบรมราชชนก, 2552) การควบคุมคุณภาพบัณฑิตให้มีสมรรถนะทางวิชาการพร้อมที่จะจบไปปฏิบัติการพยาบาล ตลอดหลักสูตรระยะเวลา 4 ปี เนื่องจากเป็นวิชาชีพเฉพาะต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ในการดูแลผู้ป่วย อีกทั้งต้องมีความอดทน ความมีเมตตากรุณาสูงกว่าวิชาชีพใด ๆ ดังนั้น กลยุทธ์ในการศึกษาและการเรียนรู้ ประกอบด้วย 1) ทัศนคติ 2) การจูงใจ 3) การบริหารเวลา 4) ความวิตกกังวล 5) สามธิ 6) กระบวนการสื่อสาร 7) การเลือกประเด็นสำคัญ 9) การทดสอบด้วยตนเองและกลยุทธ์ในการสอบ (Weinstein & Palmer, 1990) สิ่งเหล่านี้ช่วยในการประเมินกระบวนการเรียนรู้จึงมีความสำคัญในการพัฒนาความสามารถในการเรียนของนักศึกษาให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับที่พึงประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (2552) ควบคู่กับการพัฒนาขีดความสามารถเชิงวิชาชีพ เพื่อผลิตบัณฑิตให้ปฏิบัติหน้าที่บนพื้นฐานที่ยึดผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง และกำหนดอัตลักษณ์บัณฑิตของสถาบันพระบรมราชชนก คือ “การบริการสุขภาพด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความฉลาดทางอารมณ์ ความฉลาดทางจริยธรรมและกลยุทธ์ในการศึกษาและการเรียนรู้ ของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต เปรียบเทียบระหว่างชั้นปีที่1และชั้นปีที่4 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ เพื่อประเมินประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรพยาบาลศาสตร์เมื่อเข้ามาศึกษาในชั้นปีที่1 และเมื่อสำเร็จการศึกษาในชั้นปีที่4 และเป็นการเตรียมทรัพยากรที่มีคุณค่าสำหรับวิชาชีพพยาบาลในการพัฒนาวิชาชีพการพยาบาลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความฉลาดทางอารมณ์ ความฉลาดทางจริยธรรมและกลยุทธ์ในการศึกษาและการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต เปรียบเทียบชุดข้อมูลเมื่อนักศึกษาศึกษาในชั้นปีที่ 1 และเมื่อศึกษาในชั้นปีที่ 4 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ

สมมติฐานในการวิจัย

ความฉลาดทางอารมณ์ ความฉลาดทางจริยธรรม และกลยุทธ์ในการศึกษาและการเรียนรู้ ของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต เมื่อศึกษาในชั้นปีที่ 4 สูงกว่าเมื่อศึกษาในชั้นปีที่ 1

นิยามคำศัพท์

ความฉลาดทางอารมณ์ หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการตระหนักรู้ถึงความรู้สึก ความคิด และอารมณ์ของตนเอง ตลอดจนสามารถบริหารจัดการกับอารมณ์ของตนเองได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนสามารถรับรู้เข้าใจอารมณ์ ความรู้สึกของผู้อื่น และมีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น สามารถสนองตอบต่อเป้าหมายของการทำงานและการดำเนินชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพจนประสบความสำเร็จในการดำรงชีวิต การเรียนและการทำงาน เพื่ออยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ 1) ด้านความดี เป็นความสามารถในการควบคุมอารมณ์และความต้องการของตนเอง รู้จักเห็นใจผู้อื่น และมีความรับผิดชอบต่อ

ส่วนรวม 2) ด้านความเก่ง เป็นความสามารถในการรู้จักตนเอง มีแรงจูงใจ สามารถตัดสินใจแก้ปัญหา และแสดงออกได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น และ 3) ด้านความสุข เป็นความสามารถในการดำเนินชีวิตอย่างเป็นสุข วัดความฉลาดทางอารมณ์โดยใช้แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ของกรมสุขภาพจิต (2550)

ความฉลาดทางจริยธรรม หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการรับรู้แนวทางการประพฤติปฏิบัติกิจอันเป็นกิจที่เป็นประโยชน์และมีความถูกต้องดีงาม วัดจากการรับรู้ของนักศึกษา มี 6 ด้าน คือ 1) ลักษณะมุ่งอนาคต–การควบคุมตน 2) ความเชื่ออำนาจในตน 3) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 4) สุขภาพจิต 5) ทัศนคติและค่านิยมที่เกี่ยวกับคุณธรรม 6) เหตุผลเชิงจริยธรรม วัดความฉลาดทางจริยธรรม โดยใช้แบบประเมินความฉลาดทางจริยธรรม ที่พัฒนาขึ้นโดยวิสุทธิ วนาอิทรายุธ (2548)

กลยุทธ์ในการศึกษาและการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการศึกษาและการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ วัดจากการรับรู้ของนักศึกษา 8 ด้าน คือ 1) การวางแผนและการจัดการเรื่องเวลาเรียน 2) สมาธิ 3) การศึกษาหาความรู้และการเลือกประเด็นสำคัญ 4) กระบวนการสร้างและการใช้ความรู้ 5) การตรวจสอบและการประเมินตนเอง 6) แรงจูงใจ 7) กลยุทธ์เกี่ยวกับการสอบ 8) ความวิตกกังวล วัดกลยุทธ์ในการศึกษาและการเรียนรู้โดยใช้แบบประเมินกลยุทธ์ในการศึกษาและการเรียนรู้ตามแนวคิดของ Weistein, Palmer and Schulte (1990)

กรอบแนวคิด

จากความจำเป็นของความฉลาดทางอารมณ์ ความฉลาดทางจริยธรรม และกลยุทธ์ในการศึกษาและการเรียนรู้ ของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตซึ่งเป็นพื้นฐานแห่งความสำเร็จในการศึกษาวิชาชีพพยาบาล การพัฒนาการเรียนการสอนที่พัฒนาความสามารถในการเรียนรู้วิชาชีพพยาบาลซึ่งเป็นวิชาชีพเฉพาะต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ในการดูแลผู้รับบริการ อีกทั้งต้องมีความอดทน ความมีเมตตากรุณาสูงกว่าวิชาชีพใด ๆ อีกทั้งเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาความสามารถในการเรียนของนักศึกษาให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับที่พึงประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (2552) ควบคู่กับการพัฒนาขีดความสามารถเชิงวิชาชีพ เพื่อผลิตบัณฑิตให้ปฏิบัติหน้าที่บนพื้นฐานที่ยึดผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง และกำหนดอัตลักษณ์บัณฑิตของสถาบันพระบรมราชชนก คือ “การบริการสุขภาพด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์” ดังนั้น ความฉลาดทางอารมณ์ ความฉลาดทางจริยธรรมและกลยุทธ์ในการศึกษาและการเรียนรู้ เป็นปัจจัยสำคัญของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสนใจศึกษาเปรียบเทียบเมื่อนักศึกษาศึกษาในชั้นปีที่ 1 และเมื่อศึกษาในชั้นปีที่ 4 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ

ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษานี้ เป็นการวิจัยเชิงบรรยายแบบติดตามระยะยาว (Descriptive, longitudinal study) โดยศึกษากับกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาพยาบาล หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพนักศึกษาพยาบาลศาสตร์รุ่นที่ 64 จำนวน 98 คน เข้าศึกษาปีการศึกษา 2552 ต่อมาในชั้นปีที่ 2 มีนักศึกษาซ้ำชั้น 1 คน ลาออก 1 คน และรับนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยนครราชสีมา 2 คน นักศึกษาพักการเรียนจากลาป่วยอีก 1 คน ดังนั้นปีการศึกษา 2553 มีนักศึกษา 99 คน ในปีการศึกษา 2554 ชั้นปีที่3 รับนักศึกษาซ้ำชั้นจากรุ่นที่ 63 อีก 1คน รวมเป็น 100 คน ผู้วิจัยเลือกศึกษาเฉพาะนักศึกษาที่เข้าศึกษาตั้งแต่ชั้นปีที่ 1จนถึงชั้นปีที่ 4 ตัดนักศึกษาที่รับมาจาก

มหาวิทยาลัยนครราชสีมา นักศึกษาพักการเรียนและนักศึกษาซ้ำชั้นออก ดังนั้นจำนวนนักศึกษาที่ศึกษามีจำนวน 96 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบไปด้วย อายุ เพศ ศาสนา การศึกษา อาชีพ รายได้ของบิดาและมารดา กลุ่มเพื่อนและกิจกรรมจิตอาสา

ส่วนที่ 2 แบบวัดความฉลาดทางอารมณ์

ผู้วิจัยได้นำแบบวัดความฉลาดทางอารมณ์ของกรมสุขภาพจิต (2550) จำนวน 52 ข้อ มี 3 ด้าน คือ 1) ด้านดี 2) ด้านเก่ง และ 3) ด้าน สุข แบ่งเป็นข้อคำถาม ด้านบวก 28 ข้อ ข้อคำถามด้านลบ 24 ข้อ ลักษณะคำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ คือ ไม่จริง (1) จริงบางครั้ง (2) ค่อนข้างจริง (3) และจริงมาก (4) โดยมีเกณฑ์ การแปลผลคะแนน ดังนี้คือ รายด้าน ต่ำ (36-18) ปกติ (54-37) สูง (72-55) โดยรวม ต่ำ (104-52) ปกติ (157-105) สูง (208-158)

ส่วนที่ 3 แบบวัดความฉลาดทางจริยธรรม

ผู้วิจัยได้นำแบบประเมินความฉลาดทางจริยธรรม ที่พัฒนาขึ้นโดยวิสุทธิ วนาอินทรยุธ (2548) จำนวน 60 ข้อ มี 6 ด้าน คือ 1) ลักษณะมุ่งอนาคต-การควบคุมตน 2) ความเชื่ออำนาจในตน 3) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 4) สุขภาพจิต 5) ทัศนคติและค่านิยมที่เกี่ยวกับคุณธรรม 6) เหตุผลเชิงจริยธรรม ลักษณะคำตอบเป็นแบบมาตรประมาณค่า (rating scale) 4 ระดับคือ ไม่จริง (1) จริงบางครั้ง (2) ค่อนข้างจริง (3) และจริงมาก (4) แบ่งเป็นข้อคำถาม ด้านบวก 36 ข้อ คำถามด้านลบ 24 ข้อ โดยมีเกณฑ์ การแปลผลคะแนน ดังนี้คือ รายด้าน ต่ำ (20-10) ปกติ (30-21) สูง (-31 40) โดยรวม ต่ำ (120-60) ปกติ (180-121) สูง (240-181)

ส่วนที่ 4 แบบวัดกลยุทธ์ในการศึกษาและการเรียนรู้

ผู้วิจัยนำแบบวัดกลยุทธ์ในการศึกษาและการเรียนรู้ตามแนวคิดของ Weistein, Palmer & Schulte (1987) จำนวน 56 ข้อ มี 8 ด้าน คือ 1) การวางแผนและการจัดการเรื่องเวลาเรียน 2) สมาธิ 3) การศึกษาหาความรู้และการเลือกประเด็นสำคัญ 4) กระบวนการสร้างและการใช้ความรู้ 5) การตรวจสอบและการประเมินตนเอง 6) แรงจูงใจ 7) กลยุทธ์เกี่ยวกับการสอบ 8) ความวิตกกังวล ลักษณะคำตอบเป็นแบบมาตรประมาณค่า (rating scale) 4 ระดับ คือ ไม่จริง (1) จริงบางครั้ง (2) ค่อนข้างจริง (3) และจริงมาก (4) แบ่งเป็นข้อคำถาม ด้านบวก 24 ข้อคำถามด้านลบ 32 ข้อ โดยมีเกณฑ์ การแปลผลคะแนน ดังนี้คือ รายด้าน ต่ำ (14-7) ปกติ (20-15) สูง (28-21) โดยรวม ต่ำ (112-56) ปกติ (168-113) สูง (224-169)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

ผู้วิจัยดำเนินการเสนอโครงร่างการวิจัยผ่านคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ เมื่อได้รับการอนุญาตให้ดำเนินการวิจัย จึงได้ประสานกับอาจารย์ประจำชั้นนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่4 ปีการศึกษา 2555 เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

การพิทักษ์สิทธิ์ของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่าง โดยแจ้งวัตถุประสงค์การวิจัยและเซ็นใบยินยอมให้ความร่วมมือในการดำเนินการวิจัยและขอรับรองผลการศึกษาและผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างจะไม่มีผลต่อผลคะแนนการเรียนของนักศึกษา จากคณะกรรมการจริยธรรมวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมการวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ คือ การแจกแจงความถี่และร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และเปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ ความฉลาดทางจริยธรรมและกลยุทธ์ในการศึกษาและการเรียนรู้ ด้วย paired t –test

ผลการวิจัย

นักศึกษาพยาบาลศาสตร์รุ่นที่ 64 จำนวน 96 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 95.8 ชาย ร้อยละ 4.2 นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 96.9 อายุ 22 ปี ร้อยละ 65.6 นักศึกษามีกิจกรรมพิเศษ ดนตรีไทย ร้อยละ 24 ดนตรีสากลและชมรมพระพุทธศาสนาเท่ากันคือ ร้อยละ 16.7 ชมรมกีฬา และชมรมจิตอาสาเท่ากันคือ ร้อยละ 14.6 นักศึกษาทำกิจกรรมทางศาสนาทุกสัปดาห์ ร้อยละ 45.8 รองลงมา ทุกเดือน ร้อยละ 42.7 นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่เคยผิดระเบียบของวิทยาลัย ร้อยละ 79.2 และเคยหนีหอมากที่สุด 5 ครั้ง ร้อยละ 36.5 รองลงมาหนีหอ 2 ครั้ง ร้อยละ 24 ทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์มากที่สุด 1 ครั้ง ร้อยละ 32.3 รองลงมา 5 ครั้ง ร้อยละ 19.8

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย ของความฉลาดทางอารมณ์ ระหว่างนักศึกษาชั้นปีที่ 4 และชั้นปีที่ 1

ตัวแปรอิสระที่ศึกษา	นักศึกษาชั้นปีที่4		นักศึกษาชั้นปีที่1			
	Mean	SD	Mean	SD	t	p-value
ความฉลาดทางอารมณ์	167.58	14.62	167.04	14.42	.325	.746
1. ด้านดี	59.88	5.27	60.66	5.28	-1.311	.193
2. ด้านเก่ง	55.26	6.07	54.58	5.47	.988	.326
3. ด้านสุข	52.45	5.75	51.80	5.77	.936	.352

P <.05 (Two - Tailed)

จากการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของความฉลาดทางอารมณ์ระหว่างนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 พบว่าความฉลาดทางอารมณ์โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (t=.325, p=.746) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนี้ 1) ด้านความดี (t=-1.311, p=.193) 2) ด้านความเก่ง (t=.988, p=.326) และ 3) ด้านความสุข (t=.936, p=.352)

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย ของความฉลาดทางจริยธรรมระหว่างนักศึกษาชั้นปีที่ 4 และชั้นปีที่ 1

ตัวแปรอิสระที่ศึกษา	นักศึกษาชั้นปีที่4		นักศึกษาชั้นปีที่1			
	Mean	**SD**	**Mean**	**SD**	t	p-value
ความฉลาดทางจริยธรรม	183.77	12.77	182.27	11.16	1.079	.283
1. ด้านลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุม	31.69	2.94	32.11	2.55	1.291-	.200
2. ด้านความเชื่ออำนาจในตน	26.42	3.17	26.16	2.61	.772	.442

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย ของความฉลาดทางจริยธรรมระหว่างนักศึกษาชั้นปีที่ 4 และชั้นปีที่ 1 (ต่อ)

ตัวแปรอิสระที่ศึกษา	นักศึกษาชั้นปีที่4		นักศึกษาชั้นปีที่1			
	Mean	SD	Mean	SD	t	p-value
3. ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	33.04	4.06	33.08	3.81	-.083	.934
4. ด้านสุขภาพจิต	26.25	2.31	24.59	2.77	4.915	.000*
5. ด้านทัศนคติ	34.23	3.77	33.92	3.47	.733	.465
6. ด้านเหตุผลเชิงจริยธรรม	32.15	4.11	32.41	3.83	-.508	.613

P<.05 (Two - Tailed)

จากการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของความฉลาดทางจริยธรรมโดยรวม พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (t=1.079, p=.283) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนี้ 1) ด้านลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุม (t=-1.291, p=.200) 2) ด้านความเชื่ออำนาจในตน (t=.722, p=.442) 3) ด้านด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (t=-.083, p=.934) 4) ด้านทัศนคติ (t=.733, p=.465) 5) ด้านเหตุผลเชิงจริยธรรม (t=-508, p=.613) มีเพียงด้านเดียวที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ด้านสุขภาพจิต (t=4.915, p=.000)

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย ของกลยุทธ์ในการศึกษาและการเรียนรู้ ระหว่างนักศึกษาชั้นปีที่ 4 และชั้นปีที่ 1

ตัวแปรอิสระที่ศึกษา	นักศึกษาชั้นปีที่4		นักศึกษาชั้นปีที่1			
	Mean	SD	Mean	SD	t	p-value
กลยุทธ์ในการศึกษาและการเรียนรู้	149.18	15.86	150.33	17.66	4.741-	.524
1. ด้านการวางแผนและการจัดการเรื่องเวลาเรียน	15.50	2.96	14.97	2.46	1.763	.081
2. ด้านสมาธิ	18.81	2.44	19.74	3.83	2.777-	.007*
3. ด้านการศึกษาหาความรู้และการเลือกประเด็นสำคัญ	21.21	2.52	21.39	2.79	-.617	.539
4. ด้านกระบวนการสร้างและการใช้ความรู้	20.21	2.95	20.17	3.14	.109	.914
5.ด้านการตรวจสอบและการประเมินตนเอง	15.99	3.41	17.66	3.52	3.612-	.000*

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย ของกลยุทธ์ในการศึกษาและการเรียนรู้ ระหว่างนักศึกษาชั้นปีที่ 4 และชั้นปีที่ 1 (ต่อ)

ตัวแปรอิสระที่ศึกษา	นักศึกษาชั้นปีที่4		นักศึกษาชั้นปีที่1			
	Mean	SD	Mean	SD	t	p-value
6. ด้านแรงจูงใจ	20.65	3.88	20.13	4.01	1.281	.203
7. ด้านกลยุทธ์เกี่ยวกับการสอบ	19.71	3.66	19.81	3.48	-.242	.809
8. ด้านความวิตกกังวล	17.10	4.49	16.48	4.38	1.208	.230

P<.05 (Two - Tailed)

จากการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรายด้านของกลยุทธ์ในการศึกษาและการเรียนรู้ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 โดยรวม พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (t=4.741-, p=.524) และเมื่อพิจารณารายด้านทั้ง 8 ด้าน พบว่าด้านที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มี 6 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการวางแผนและการจัดการเรื่องเวลาเรียน (t=1.763, p=.081) 2) ด้านการศึกษาหาความรู้และการเลือกประเด็นสำคัญ (t=-.617, p=.539) 3) ด้านกระบวนการสร้างและการใช้ความรู้ (t=.109, p=.914) 4) ด้านแรงจูงใจ (t=1.281, p=.203) 5) ด้านกลยุทธ์เกี่ยวกับการสอบ (t=-.242, p=.809) 6) ด้านความวิตกกังวล (t=1.208, p=.230) และ มี 2 ด้านที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ 1) ด้านสมาธิ (t=-2.777, p=007*) และ 2) ด้านการตรวจสอบและการประเมินตนเอง (t=-3.612, p=.000*)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาความฉลาดทางอารมณ์ ความฉลาดทางจริยธรรม กับกลยุทธ์ในการศึกษาและการเรียนรู้ เปรียบเทียบนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 1 และนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้นปีที่ 4 มีดังนี้

1. การเปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ ระหว่างนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ทั้งโดยรวมและรายด้าน พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจากนักศึกษาที่ต้องการเรียนวิชาชีพพยาบาลจะมีแนวโน้มที่จะเป็นคนอ่อนโยนพร้อมจะช่วยเหลือผู้อื่นและช่วงเวลาที่เก็บข้อมูลนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ตอนก่อนปิดเทอม3 ซึ่งนักศึกษาได้เรียนรู้ในวิชาการพื้นฐานก่อนเข้าสู่วิชาชีพพยาบาลและนักศึกษาชั้นปีที่ 4 เตรียมตัวสอบขึ้นทะเบียนใบประกอบวิชาชีพทำให้นักศึกษาเกิดความเครียดจึงทำให้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุมากร แก้วโกสุมและคณะ (2554) ศึกษาความเครียดของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ จำนวน 118 คน พบว่าความเครียดโดยรวมส่วนใหญ่อยู่ในอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 63.50 เมื่อพิจารณารายด้านมี 3 ด้านอยู่ระดับปานกลาง คือ 1) ด้านพฤติกรรมการแสดงออก จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 2 78.80) ด้านอารมณ์ จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 76.30 และ 3) ด้านอวัยวะ จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 66.90 ตามลำดับ มีเพียงด้านเดียวที่อยู่ในระดับต่ำ คือ ด้านกล้ามเนื้อ จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 62.70 นอกจากนี้สอดคล้องกับเจนจิรา เกียรติสินทรัพย์และคณะ (2550) ศึกษาความเครียดและความสามารถในการเผชิญปัญหาของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จังหวัดนนทบุรี จากการ

ให้คำปรึกษาแบบบูรณาการแนวคิด พบว่าความเครียดของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้นปีที่1 ภายหลังให้คำปรึกษาแบบบูรณาการแนวคิดต่ำกว่าก่อนการให้คำปรึกษาแบบบูรณาการแนวคิด และความสามารถในการเผชิญปัญหาของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้นปีที่1 ภายหลังให้คำปรึกษาแบบบูรณาการแนวคิดสูงกว่าก่อนการให้คำปรึกษาแบบบูรณาการแนวคิด นอกจากนี้นักศึกษาได้รับการพัฒนาการเรียนรู้ตลอดระยะเวลาที่ศึกษาในหลักสูตรพยาบาลศาสตร์และกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดจนการอยู่ประจำในหอพักของวิทยาลัยพยาบาลฯ เพิ่มความสะดวกสบายไม่ต้องมีปัญหาในการเดินทางและมีเวลาที่จะศึกษาเรียนรู้ร่วมกับกลุ่มเพื่อนตลอดจนการทำงานกลุ่ม ทำรายงานต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้ช่วยพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ด้านความเก่งและด้านความสุขของนักศึกษาขณะที่ศึกษา

2. การเปรียบเทียบความฉลาดทางจริยธรรมระหว่างนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 โดยรวมพบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณารายด้านมีเพียงด้านเดียวที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ด้านสุขภาพจิต ส่วนด้านอื่น ๆไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ 1) ด้านลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน 2) ความเชื่ออำนาจในตน 3) ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 4) ด้านทัศนคติ 5) ด้านเหตุผลเชิงจริยธรรม เนื่องจากระหว่างการเรียนการสอนมีหลายปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้ และนักศึกษามีความแตกต่างกันระหว่างครอบครัว การเลี้ยงดูที่แตกต่างกันซึ่งไม่สามารถควบคุมได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของพัชรินทร์ จิตต์มั่น (2551) ที่ศึกษาความฉลาดทางจริยธรรมและเจตคติต่ออาชีพอิสระของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ (พื้นที่พระนครใต้) พบว่านักศึกษาในสาขาวิชาที่ศึกษาต่างกันและนักศึกษาปีที่ต่างกันมีเจตคติต่ออาชีพอิสระแตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบรายคู่ พบว่านักศึกษาสาขาวิชาแฟชั่นและเทคโนโลยีเสื้อผ้ามีเจตคติต่ออาชีพอิสระดีกว่านักศึกษาสาขาวิชาอาหารและโภชนาการ สาขาวิชาพัฒนาผลิตภัณฑ์และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอาหาร ส่วนนักศึกษาสาขาวิชาออกแบบแฟชั่นมีเจตคติต่ออาชีพอิสระดีกว่านักศึกษาสาขาวิชาอาหารและโภชนาการและนักศึกษาสาขาวิชาแฟชั่นและเทคโนโลยีเสื้อผ้ามีเจตคติต่ออาชีพอิสระดีกว่านักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มี เจตคติต่ออาชีพอิสระโดยรวมดีกว่านักศึกษาชั้นปีที่1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

3. การเปรียบเทียบกลยุทธ์ในการศึกษาและการเรียนรู้ ระหว่างนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และนักศึกษาชั้นปีที่ 4โดยรวมพบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า พบว่าด้านที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มี 6 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการวางแผนและการจัดการเรื่องเวลาเรียน 2) ด้านการศึกษาหาความรู้และการเลือกประเด็นสำคัญ 3) ด้านกระบวนการสร้างและการใช้ความรู้ 4) ด้านแรงจูงใจ 5) ด้านกลยุทธ์เกี่ยวกับการสอบ 6) ด้านความวิตกกังวล และ มี 2 ด้านที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ 1) ด้านสมาธิ และ 2) ด้านการตรวจสอบและการประเมินตนเอง นักศึกษาชั้นปีที่ 4 ผ่านการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและฝึกปฏิบัติตลอดหลักสูตร จึงมีประสบการณ์มากขึ้นและสามารถวางแผนและจัดการเวลาตลอดจนการเตรียมตัวสอบได้ดีกว่า แม้จะต้องเผชิญความวิตกกังวลต่อการสอบต่าง ๆ โดยเฉพาะการสอบขึ้นทะเบียนใบประกอบวิชาชีพพยาบาลมากก็ตาม จากแรงกดดันต่าง ๆ กลับทำให้นักศึกษามีความแข็งแกร่งเพิ่มขึ้นจนผลการสอบขึ้นทะเบียนใบประกอบวิชาชีพพยาบาลนักศึกษาผ่านมากถึงร้อยละ 94 นอกจากนี้แรงกดดันจากระยะเวลาใกล้สอบขึ้นทะเบียน

ใบประกอบวิชาชีพพยาบาลทำให้นักศึกษาเครียดและไม่มั่นใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุรศักดิ์ คงยวง (2551) ทำการศึกษาเปรียบเทียบผลของการสอนด้วยวิธีการสอนแบบการเสนอตัวแบบกับวิธีการสอนที่ใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอนที่มีต่อการศึกษาวิชาโครงการ รหัสวิชา 6001–3104 ของนักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่ พบว่านักศึกษากลุ่มทดลองมีเจคติที่ดีอย่างยิ่งต่อวิธีการสอนแบบการเสนอตัวแบบ นอกจากนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของนันทวัน นวมนิ่ม (2551) ศึกษาบุคลิกภาพความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคและความฉลาดทางจริยธรรมของพนักงานบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) พบว่าพนักงาน มีความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคโดยรวมอยู่ในระดับสูงและความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความฉลาดทางจริยธรรมซึ่งมีความสำคัญกับนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ที่จะพัฒนาเป็นพยาบาลวิชาชีพต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. จากผลการวิจัยที่พบว่าระดับความฉลาดทางอารมณ์ ความฉลาดทางจริยธรรม และกลยุทธ์ในการศึกษาและการเรียนรู้ โดยรวมและรายด้านของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 1 อยู่ในระดับปกติ เนื่องจากตอนเก็บข้อมูลอยู่ในเทอม3 ซึ่งนักศึกษาผ่านการเรียนรู้ในวิชาพื้นฐานที่จะก้าวเข้าสู่วิชาชีพ จึงมีผลต่อพฤติกรรมของนักศึกษา จึงควรมีการนักศึกษาตั้งแต่แรกเข้ามาศึกษา

2. จากผลการวิจัยที่ศึกษาเปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ ความฉลาดทางจริยธรรม และกลยุทธ์ในการศึกษาและการเรียนรู้ ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 1 และชั้น 4 มีความฉลาดทางอารมณ์ ความฉลาดทางจริยธรรม และกลยุทธ์ในการศึกษาและการเรียนรู้ ในบางรายด้าน ที่นักศึกษาชั้นปีที่ 1 สูงกว่าชั้นปีที่ 4 และคะแนนเฉลี่ยแตกต่างกันน้อย จึงควรมีการนักศึกษาตั้งแต่แรกเข้ามาศึกษาและติดตามในทุกชั้นปีจนถึงชั้นปีที่ 4 เพื่อเปรียบเทียบและประเมินผลการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

3. ควรศึกษาเปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ ความฉลาดทางจริยธรรม และกลยุทธ์ในการศึกษาและการเรียนรู้ ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปที่ 4 ของวิทยาลัยในสถาบันพระบรมราชชนก

เอกสารอ้างอิง

กรมสุขภาพจิต. (2550). *อีคิว: ความฉลาดทางอารมณ์ (ฉบับปรับปรุง)* กระทรวงสาธารณสุข. พิมพ์ครั้งที่4. นนทบุรี: สำนักพัฒนาสุขภาพจิต

เจนจิรา เกียรติสินทรัพย์, ปาริชาติ แว่นไวศาสตร์, ทานตะวัน แย้มบุญเรือง และจิดาภา ศิริปัญญา. (2550). *ศึกษาความเครียดและความสามารถในการเผชิญปัญหาของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต.* วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จังหวัดนนทบุรี.

ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2555). *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS.* กรุงเทพฯ: วี. อินเตอร์ พริ้น.

นันทวัน นวมนิ่ม. (2551). *บุคลิกภาพ ความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคและความฉลาดทางจริยธรรมของพนักงานบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน).* ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาอุตสาหกรรม) สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

นภาพร รักผกาและคณะ. (2553). ศึกษาผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาจิตลักษณะต่อพฤติกรรมการทำงานด้วยหัวใจของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา. *วารสารกองการพยาบาล, 37*(3), 23.

พัชรินทร์ จิตต์มั่น. (2551). *การศึกษาความฉลาดทางจริยธรรมและเจตคติต่ออาชีพอิสระของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์.* มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ (พื้นที่พระนครใต้).

วรัญญา แสงพิทักษ์. (2556). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณธรรม จริยธรรมของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต. *วารสารวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ, 29*(2), 103.

วิสุทธิ วนาอิทรายุธ. (2548). *การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของความฉลาดทางอารมณ์ ความฉลาดทางจริธรรมและความฉลาดในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน.* วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุรศักดิ์ คงยวง. (2551). *การศึกษาเปรียบเทียบผลของการสอนด้วยวิธีการสอนแบบการเสนอตัวแบบกับวิธีการสอนที่ใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอนที่มีต่อการศึกษาวิชาโครงการ รหัสวิชา 6001–3104 ของนักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง.* วิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่.

สมศรี ทาทาน และอัมพร ยานะ. (2552). *ปัจจัยที่มีผลต่อทักษะปฏิบัติการพยาบาลและทัศนคติต่อวิชาชีพตามการรับรู้ของนักศึกาพยาบาลที่ขึ้นฝึกภาคปฏิบัติครั้งแรก.* วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จังหวัดพะเยา.

สถาบันพระบรมราชชนก. (2552). *ประมวลรายวิชา หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต. (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2552).* สถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข สถาบันสมทบมหาวิทยาลัยมหิดล.

อุมากร แก้วโกสุม และคณะ. (2554). *การศึกษาความเครียดของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ.* วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ.

Goleman, D. (1998). Emotional Intelligence. Imagination, *Cognition, and Personality, 9*, 185–211.

Weinstein, C. E., Palmer, D. R., & Schulte, A. C. (1987). *Learning and Study Strategies Inventory.* Clearwater: H & H pulishing.